

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Transporto ir turizmo komitetas

NEGALUTINIS
2006/0196(COD)

12.3.2007

***I

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl iš dalies keičiančios Direktyvą 97/67/EB dėl visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo
(COM(2006)0594 – C6-0354/2006 – 2006/0196(COD))

Transporto ir turizmo komitetas

Pranešėjas: Markus Ferber

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
balsavusių narių balsų dauguma
  - **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
  - **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
  - *** Pritarimo procedūra
*visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105,
107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje
numatytus atvejus*
  - ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
  - ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
  - ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui
- (Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	6
AIŠKINAMOJI DALIS.....	20

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 97/67/EB dėl visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (COM(2006)0594 – C6-0354/2006 – 2006/0196(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2006)0594)¹,
  - atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 47 straipsnio 2 dalį, 55 ir 95 straipsnius, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0354/2006),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto pranešimą ir Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto ir Regioninės plėtros komiteto nuomones (A6-0000/2007),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą ketina keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Komisijos siūlomas tekstas

Parlamento pakeitimai

Pakeitimas 1 14 KONSTATUOJAMOJI DALIS

(14) Gretimų ryšių rinkų plėtros poveikis įvairiems Bendrijos regionams, gyventojų sluoksniams ir pašto paslaugų naudojimui skiriasi. Reikėtų išlaikyti teritorinę ir socialinę sanglaudą ir, atsižvelgiant į tai, kad, naudodamosi Direktyvos 97/67/EB teikiamu lankstumu valstybės narės vietinei paklausai tenkinti gali pritaikyti konkrečias paslaugas, būtina visiškai išlaikyti universaliąsias paslaugas bei

(14) Gretimų ryšių rinkų plėtros poveikis įvairiems Bendrijos regionams, gyventojų sluoksniams ir pašto paslaugų naudojimui skiriasi. Reikėtų išlaikyti teritorinę ir socialinę sanglaudą ir, atsižvelgiant į tai, kad, naudodamosi Direktyvos 97/67/EB teikiamu lankstumu valstybės narės vietinei paklausai tenkinti gali pritaikyti konkrečias paslaugas, būtina visiškai išlaikyti universaliąsias paslaugas bei

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

atitinkamus minėtoje direktyvoje keliamus kokybės reikalavimus. Siekiant užtikrinti, kad rinkos atvėrimas būtų naudingas visiems vartotojams, ypač paslaugų vartotojams ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms, valstybės narės privalo stebėti ir prižiūrėti rinkos plėtrą. Jos turi imtis tinkamų direktyvoje numatytų reguliavimo priemonių, kad užtikrintų, jog galimybės naudotis pašto paslaugomis ir toliau tenkintų vartotojų poreikius, įskaitant, jei reikia, minimalaus paslaugų skaičiaus užtikrinimą vienoje pašto paslaugų teikimo vietoje.

atitinkamus minėtoje direktyvoje keliamus kokybės reikalavimus. ***Aiškumo sumetimais būtų tikslinga patvirtinti, kad universaliosios paslaugos apima bent jau paslaugas, teikiamas pagal vienetinį tarifą.*** Siekiant užtikrinti, kad rinkos atvėrimas būtų naudingas visiems vartotojams, ypač paslaugų vartotojams ir mažosioms ir vidutinėms įmonėms, valstybės narės privalo stebėti ir prižiūrėti rinkos plėtrą. Jos turi imtis tinkamų direktyvoje numatytų reguliavimo priemonių, kad užtikrintų, jog galimybės naudotis pašto paslaugomis ir toliau tenkintų vartotojų poreikius, įskaitant, jei reikia, minimalaus paslaugų skaičiaus užtikrinimą vienoje pašto paslaugų teikimo vietoje.

Pagrindimas

Universaliosios paslaugos turėtų būti plėtojamos kaip individualių siuntų gabenimo paslaugos ir tapti vartotojų apsaugos priemone. Didelių siuntų siuntėjams nereikia apsaugos, kuri gaunama teikiant universaliasias paslaugas; didelės siuntos vykstant konkurencijai gali būti gabenamos atsižvelgiant į paklausą.

Pakeitimas 2

18 KONSTATUOJAMOJI DALIS

(18) Kai kuriose valstybėse narėse išliks būtinybė tęsti išorinį universaliųjų paslaugų teikimo grynujų likutinių sąnaudų finansavimą. Todėl reikia išsamiai paaiškinti būtino ir pagrįsto universaliųjų paslaugų finansavimo užtikrinimo alternatyvas, leidžiant valstybėms narėms pasirinkti, kokius finansavimo mechanizmus naudoti. ***Tarp šių alternatyvų yra galimybė naudoti viešųjų pirkimų procedūrą ir tais atvejais,*** kai įpareigojimas teikti universaliasias paslaugas lemia grynąsias sąnaudas ir yra per didelė finansinė našta universaliųjų paslaugų teikėjui – skaidrų kompensavimą iš valstybės išteklių bei sąnaudų paskirstymą paslaugų teikėjams ir (arba) vartotojams nustatant įmokas į

(18) Kai kuriose valstybėse narėse išliks būtinybė tęsti išorinį universaliųjų paslaugų teikimo grynujų likutinių sąnaudų finansavimą. Todėl reikia išsamiai paaiškinti būtino ir pagrįsto universaliųjų paslaugų finansavimo užtikrinimo alternatyvas, leidžiant valstybėms narėms pasirinkti, kokius finansavimo mechanizmus naudoti. ***Tais atvejais,*** kai įpareigojimas teikti universaliasias paslaugas lemia grynąsias sąnaudas ir yra per didelė finansinė našta universaliųjų paslaugų teikėjui ***ir kai nėra įmonių, įsipareigojusių teikti paslaugas, už kurias nebus kompensuojama, valstybės narės turėtų taikyti viešųjų pirkimų procedūrą, siekdamas pasirinkti įmonę, kuri teiktų paslaugas, už kurias bus kompensuojama.***

kompensacijų fondą. Valstybės narės gali naudoti kitus pagal Bendrijos teisę leidžiamus finansavimo būdus, jei jie neprieštaruoja šiai direktyvai, **pavyzdžiui, gali nuspręsti, kad visas universaliųjų paslaugų teikėjų pelnas ar jo dalis, gauta iš kitos veiklos, nepatenkančios į universaliųjų paslaugų sritį, turi būti skirta grynosioms universaliųjų paslaugų sąnaudoms finansuoti.**

Finansavimo alternatyvos apima skaidrų kompensavimą iš valstybės išteklių bei sąnaudų paskirstymą paslaugų teikėjams ir (arba) vartotojams nustatant įmokas į kompensacijų fondą. Valstybės narės gali naudoti kitus pagal Bendrijos teisę leidžiamus finansavimo būdus, jei jie neprieštaruoja šiai direktyvai.

Pakeitimas 3

21 KONSTTAUOJAMOJI DALIS

(21) Valstybėms narėms reikėtų leisti išduoti leidimus ir individualias licencijas, kai tai yra pagrįsta ir atitinka siekiamą tikslą. Tačiau, kaip nurodyta trečiojoje Direktyvos 97/67/EB taikymo ataskaitoje, būtina toliau derinti sąlygas, kurios gali būti nustatytos, kad vidaus rinkoje sumažėtų nepagrįstų kliūčių paslaugoms teikti. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės, pavyzdžiui, gali leisti įmonėms pasirinkti laikytis įsipareigojimo teikti paslaugas arba finansiškai prisidėti dengiant kitos įmonės teikiamų paslaugų sąnaudas; tačiau reikėtų nebeleisti reikalauti prisidėti prie sąnaudų pasidalijimo mechanizmo ir kartu nustatyti universaliųjų paslaugų teikimo arba kokybės įpareigojimus, nes abu reikalavimai yra skirti tam pačiam tikslui. Be to, reikia išaiškinti, kad kai kurios leidimų ir licencijų išdavimo nuostatos neturėtų būti taikomos paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams.

(21) Valstybėms narėms reikėtų leisti išduoti leidimus ir individualias licencijas, kai tai yra pagrįsta ir atitinka siekiamą tikslą. Tačiau, kaip nurodyta trečiojoje Direktyvos 97/67/EB taikymo ataskaitoje, būtina toliau derinti sąlygas, kurios gali būti nustatytos, kad vidaus rinkoje sumažėtų nepagrįstų kliūčių paslaugoms teikti. **Valstybės narės, išduodamos leidimus, gali ir toliau įpareigoti teikti universaliąsias paslaugas, jeigu įmonė numatoma skirti universaliųjų paslaugų teikėja. Įmonės, neteikiančias universaliųjų paslaugų, valstybės narės galėtų tik įpareigoti mokėti įmokas į kompensacijų fondą. Šios įmonės turėtų turėti galimybę teikti universaliąsias paslaugas užuot mokėjusios įmokas į kompensacijų fondą.** Be to, reikia išaiškinti, kad kai kurios leidimų ir licencijų išdavimo nuostatos neturėtų būti taikomos paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams.

Pakeitimas 4

22 KONSTTAUOJAMOJI DALIS

(22) Aplinkoje, kurioje universaliąsias paslaugas teikia keletas pašto įmonių, valstybės narės turi įvertinti, ar leisti

(22) Aplinkoje, kurioje universaliąsias paslaugas teikia keletas pašto įmonių, valstybės narės turi įvertinti, ar leisti

kitiems panašias paslaugas teikiantiems operatoriams teikti kai kuriuos pašto infrastruktūros elementus arba konkrečias paslaugas, paprastai teikiamas universaliųjų paslaugų teikėjų, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją ir (arba) apsaugoti naudotojus ir vartotojus užtikrinant bendrą pašto paslaugų kokybę. Valstybėse narėse šių infrastruktūros elementų ir paslaugų teisinė ir rinkos padėtis skiriasi, todėl tereikia pareikalauti, kad valstybės narės priimtų pagrįstą sprendimą dėl reguliavimo priemonės būtinumo, apimties ir pobūdžio, įskaitant, jei reikia, sąnaudų pasidalijimą. Ši nuostata neapriboja valstybių narių teisės imtis priemonių, užtikrinančių skaidrias ir nediskriminuojančias galimybes naudotis viešuoju pašto tinklu.

kitiems panašias paslaugas teikiantiems operatoriams teikti kai kuriuos pašto infrastruktūros elementus arba konkrečias paslaugas, paprastai teikiamas universaliųjų paslaugų teikėjų, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją ir (arba) apsaugoti naudotojus ir vartotojus užtikrinant bendrą pašto paslaugų kokybę. ***Jeigu yra keletas universaliųjų paslaugų teikėjų, kurie naudojami regioniniais viešaisiais pašto tinklais, valstybės narės taip pat turėtų įvertinti operatorių sąveiką ir prireikus ją užtikrinti, kad būtų išvengta kliūčių greitai gabenti pašto siuntas.*** Valstybėse narėse šių infrastruktūros elementų ir paslaugų teisinė ir rinkos padėtis skiriasi, todėl tereikia pareikalauti, kad valstybės narės priimtų pagrįstą sprendimą dėl reguliavimo priemonės būtinumo, apimties ir pobūdžio, įskaitant, jei reikia, sąnaudų pasidalijimą. Ši nuostata neapriboja valstybių narių teisės imtis priemonių, užtikrinančių skaidrias ir nediskriminuojančias galimybes naudotis viešuoju pašto tinklu.

Pagrindimas

Pagal direktyvos 4 straipsnį valstybės narės gali paskirti teikti universaliasias paslaugas skirtingus teikėjus skirtingose savo teritorijos dalyse. Dėl sąveikos tarp šių skirtingų pašto tinklų stokos galėtų atsirasti trukdymų patikimai teikti universaliųjų paslaugų atitinkamoje valstybėje narėje. Jeigu universaliųjų paslaugų teikėjai, valdantys skirtingus tinklus, negali susitarti dėl sąveikos, valstybės narės turi nustatyti reikalingas taisykles.

Pakeitimas 5

25 KONSTTAUOJAMOJI DALIS

(25) Atsižvelgiant į nacionalines sąlygų, kuriomis turi veikti universaliųjų paslaugų teikėjas visiškai konkurencingoje aplinkoje, reguliavimo ypatybes, valstybėms narėms reikia suteikti laisvę spręsti, kaip geriausiai stebėti kryžminį subsidijavimą.

Išbraukta.

Pagrindimas

Jeigu kryžminį subsidijavimą kontroliuotų valstybės narės, būtų nesilaikoma EB sutartyje nustatytos sistemos, pagal kurią ši užduotis priklauso Komisijos kompetencijai.

Pakeitimas 6

26 KONSTTAUOJAMOJI DALIS

(26) Pereinant prie visiškai konkurencingos rinkos, dera reikalauti, kad valstybės narės išlaikytų universaliųjų paslaugų teikėjų įpareigojimą turėti atskiras ir skaidrias paslaugų sąskaitas atlikus būtinus pakeitimus. Šiuo įpareigojimu būtų užtikrinta, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, konkurencijos institucijos ir Komisija gautų informacijos, būtinos su universaliosiomis paslaugomis susijusiems sprendimams priimti ir rinkos sąlygoms stebėti, kol konkurencija taps veiksminga. Nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio bendradarbiavimas šioje srityje kuriant atskaitos taškus ir gaires turi padėti suderintai taikyti šias taisykles.

(26) Pereinant prie visiškai konkurencingos rinkos ***ir siekiant užtikrinti, kad kryžminis neuniversaliųjų paslaugų subsidijavimas universaliųjų paslaugų sąskaita nepakenktų konkurenciniam pirmųjų pranašumui***, dera reikalauti, kad valstybės narės išlaikytų universaliųjų paslaugų teikėjų įpareigojimą turėti atskiras ir skaidrias paslaugų sąskaitas atlikus būtinus pakeitimus. Šiuo įpareigojimu būtų užtikrinta, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, konkurencijos institucijos ir Komisija gautų informacijos, būtinos su universaliosiomis paslaugomis susijusiems sprendimams priimti ir rinkos sąlygoms stebėti, kol konkurencija taps veiksminga. Nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio bendradarbiavimas šioje srityje kuriant atskaitos taškus ir gaires turi padėti suderintai taikyti šias taisykles.

Pagrindimas

Atskiros apskaitos sistemos (14 straipsnis) yra pagrindinė rinkos veikimo sąlyga. Reikia užtikrinti, kad bendrosios sąnaudų būtų paskirstomos tinkamai, kad universaliosiomis paslaugoms priskyrimas nepriklausančių paslaugų sąnaudas, pastarųjų sąnaudų nebūtų dirbtinai sumažintos.

Pakeitimas 7

26A KONSTTAUOJAMOJI DALIS (nauja)

(26a) Siekdama padidinti teisinį aiškumą ir palengvinti sprendimus dėl investicijų visiems pašto operatoriams, Komisija turėtų parengti konkurencijos taisyklių taikymo ir valstybės paramos teikimo pašto sektoriuje vadovą ir paskelbti

aiškinamąjį komunikatą arba panaudoti kitas priemones, įskaitant 14 straipsnio 3 dalyje nurodytus sąnaudų paskirstymo principus.

Pagrindimas

Pašto rinkoje yra didelis Komisijos nuorodų, kaip taikyti konkurencijos taisykles ir gauti valstybės paramą, poreikis.

Pakeitimas 8

1 STRAIPSNIO 2A DALIS (nauja)
3 straipsnio 1 dalis (Direktyva 97/67/EB)

3 straipsnio 1 dalis pakeičiama šiuo tekstu:

"1. Valstybės narės užtikrina vartotojų teisę naudotis universaliosiomis paslaugomis, įskaitant nuolat teikiamas nustatytos kokybės pašto paslaugas visoje jų gyvenamojoje teritorijoje ir visiems vartotojams prieinamomis kainomis.

Universaliosios paslaugos turi būtinai apimti paslaugas, teikiamas pagal vienetinį tarifą.

Pagrindimas

Universaliosios paslaugos turėtų būti plėtojamos ir tapti vartotojų apsaugos priemone. Didelių siuntų siuntėjams nereikia apsaugos, kuri gaunama teikiant universaliasias paslaugas; didelės siuntos vykstant konkurencijai gali būti gabenamos atsižvelgiant į paklausą.

Pakeitimas 9

1 STRAIPSNIO 4 DALIS
4 straipsnio 2 dalis (Direktyva 97/67/EB)

2. Valstybės narės gali nuspręsti paskirti vieną ar kelias įmones teikti universaliasias paslaugas visoje šalies teritorijoje ar jos dalyje arba paskirti teikti atskirus universaliųjų paslaugų elementus. Tai darydamos valstybės narės, atsižvelgdamos į Bendrijos teisę, nustato ir paskelbia tų

2. Valstybės narės gali nuspręsti paskirti vieną ar kelias įmones teikti universaliasias paslaugas visoje šalies teritorijoje ar jos dalyje arba paskirti teikti atskirus universaliųjų paslaugų elementus. Tai darydamos valstybės narės, atsižvelgdamos į Bendrijos teisę, nustato ir paskelbia tų

įmonių pareigas ir teises. Visų pirma valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad universaliųjų paslaugų paskyrimo sąlygos būtų pagrįstos objektyvumo, nediskriminavimo ir mažiausio rinkos iškraipymo principais ir kad įmonių paskyrimas universaliųjų paslaugų teikėjomis būtų terminuotas. Valstybės narės Komisijai nurodo savo paskirto (-ų) universaliųjų paslaugų teikėjo (-ų) tapatybę.“

įmonių pareigas ir teises. Visų pirma valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad universaliųjų paslaugų paskyrimo sąlygos būtų pagrįstos objektyvumo, nediskriminavimo ir mažiausio rinkos iškraipymo principais ir kad įmonių paskyrimas universaliųjų paslaugų teikėjomis būtų terminuotas. **Valstybės narės užtikrina, kad įpareigojimas teikti vieną iš paslaugų, įeinančių į universaliąsias paslaugas, būtų taikomas ne daugiau kaip vienai įmonei.** Valstybės narės Komisijai nurodo savo paskirto (-ų) universaliųjų paslaugų teikėjo (-ų) tapatybę.“

Pagrindimas

Siekiama, kad valstybės narės nepaskirtų visų licencijų turėtojų universaliųjų paslaugų teikėjais. Paaiškinama, kad teikti vieną universaliųjų paslaugų dalį ir (arba) elementą gali būti paskirta atitinkamai tik viena įmonė. Šiuo apribojimu nedaroma įtaka universaliųjų paslaugų teikimui, o valstybėms narėms paliekama galimybė paskirti keletą universaliųjų paslaugų teikėjų.

Pakeitimas 10

1 STRAIPSNIO 8 DALIS

7 straipsnio 2 dalis (Direktyva 97/67/EB)

2. Valstybės narės universaliųjų paslaugų teikimą gali užtikrinti pirkdamos šias paslaugas pagal galiojančias viešųjų pirkimų taisykles. *Išbraukta.*

Pagrindimas

Jeigu (paskirtasis) universaliųjų paslaugų teikėjas už universaliųjų paslaugų teikimą reikalauja finansinės kompensacijos, reikia numatyti pareigą vykdyti viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų tikslas – siekti, kad veikiant konkurencijai finansinės sąnaudos (kompensuojamos iš viešųjų lėšų arba iš fondo) būtų apribotos ir atitiktų efektyvaus paslaugų teikėjo sąnaudas. Kompensacija turėtų būti teikiama tik tuo atveju, jeigu jokia įmonė nebūtų pasirengusi teikti universaliąsias paslaugas, už kurias nebus kompensuojama.

Pakeitimas 11

1 STRAIPSNIO 8 DALIS

7 straipsnio 3 dalies įvadinė dalis (Direktyva 97/67/EB)

Valstybė narė, nustačiusi, kad dėl šioje direktyvoje numatyto įpareigojimo teikti universaliasias paslaugas universaliųjų paslaugų teikėjas (-ai) patiria grynųjų sąnaudų ir jam (jiems) tenka per didelę finansinę naštą, gali:

Valstybė narė, nustačiusi, kad dėl šioje direktyvoje numatyto įpareigojimo teikti universaliasias paslaugas universaliųjų paslaugų teikėjas (-ai) patiria grynųjų sąnaudų ir jam (jiems) tenka per didelę finansinę naštą **ir kad nėra įmonės, norinčios teikti universaliasias paslaugas, už kurias nebus kompensuojama**, gali:

Pagrindimas

Jeigu (paskirtasis) universaliųjų paslaugų teikėjas už universaliųjų paslaugų teikimą reikalauja finansinės kompensacijos, reikia numatyti pareigą vykdyti viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų tikslas – siekti, kad veikiant konkurencijai finansinės sąnaudos (kompensuojamos iš viešųjų lėšų arba iš fondo) būtų apribotos ir atitiktų efektyvaus paslaugų teikėjo sąnaudas. Kompensacija turėtų būti teikiama tik tuo atveju, jeigu jokia įmonė nebūtų pasirengusi teikti universaliasias paslaugas, už kurias nebus kompensuojama.

Pakeitimas 12

1 STRAIPSNIO 8 DALIS

7 straipsnio 3 dalies paskutinis sakinys (naujas) (Direktyva 97/67/EB)

Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, galinčios gauti kompensacijos, būtų pasirinktos taikant viešųjų pirkimų procedūrą ir kad sutartis teikti universaliasias paslaugas būtų sudaryta su siūlytoju, galinčiu teikti šias paslaugas už mažiausią kainą.

Pagrindimas

Jeigu (paskirtasis) universaliųjų paslaugų teikėjas už universaliųjų paslaugų teikimą reikalauja finansinės kompensacijos, reikia numatyti pareigą vykdyti viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų tikslas – siekti, kad veikiant konkurencijai finansinės sąnaudos (kompensuojamos iš viešųjų lėšų arba iš fondo) būtų apribotos ir atitiktų efektyvaus paslaugų teikėjo sąnaudas. Kompensacija turėtų būti teikiama tik tuo atveju, jeigu jokia įmonė nebūtų pasirengusi teikti universaliasias paslaugas, už kurias nebus kompensuojama.

Pakeitimas 13

1 STRAIPSNIO 8 DALIS

7 straipsnio 4 dalis (Direktyva 97/67/EB)

4. Jeigu grynosios sąnaudos yra paskirstomos taip, kaip numatyta šio

4. Jeigu grynosios sąnaudos yra paskirstomos taip, kaip numatyta šio

straipsnio 3 dalies b punkte, valstybės narės gali įsteigti kompensacijų fondą, kuris gali būti finansuojamas iš paslaugų teikėjų ir (arba) vartotojų įmokų ir kuri šiuo tikslu administruotų nuo naudos gavėjo ar gavėjų nepriklausoma institucija. Valstybės narės, išduodamos leidimus paslaugų teikėjams, kaip numatyta 9 straipsnio 2 dalyje, gali įpareigoti sumokėti finansinę įmoką į šį fondą arba laikytis įsipareigojimo teikti universaliąsias paslaugas. Šiuo būdu galima finansuoti tik 3 straipsnyje nurodytas paslaugas..

straipsnio 3 dalies b punkte, valstybės narės gali įsteigti kompensacijų fondą, kuris gali būti finansuojamas iš paslaugų teikėjų ir (arba) vartotojų įmokų ir kuri šiuo tikslu administruotų nuo naudos gavėjo ar gavėjų nepriklausoma institucija. Valstybės narės, išduodamos leidimus paslaugų teikėjams, kaip numatyta 9 straipsnio 2 dalyje, gali įpareigoti sumokėti finansinę įmoką į šį fondą. Šiuo būdu galima finansuoti tik 3 straipsnyje nurodytas paslaugas.

Pagrindimas

Žr. 9 straipsnio 2 dalies pranešėjo pakeitimus.

Pakeitimas 14

1 STRAIPSNIO 10 DALIS

9 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa (Direktyva 97/67/EB)

Leidimų išdavimas:

Kai valstybės narės paskiria vieną arba daugiau įmonių kaip universaliųjų paslaugų teikėjų (-as) pagal 4 straipsnio 2 dalį, leidimai šioms įmonėms išduodami:

Pagrindimas

Šiame pakeitime galimybė įpareigoti įmones teikti universaliąsias arba kitas paslaugas apribojama ir taikoma tik paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams. Iš konkurentų galima reikalauti tik finansinės įmokos. Konkurentams taip pat suteikiama galimybė pasirinkti, ar mokėti finansinę įmoką, ar patiems teikti universaliąsias paslaugas (žr. 9 straipsnio 2 dalies pranešėjo pakeitimus).

Pakeitimas 15

1 STRAIPSNIO 10 DALIS

9 straipsnio 2 dalies 2a pastraipa (nauja) (Direktyva 97/67/EB)

Paslaugų teikėjams, kurie nėra paskirtieji universaliųjų paslaugų teikėjai, leidimai prireikus gali būti išduodami įpareigojus finansinėmis įmokomis prisidėti prie 7 straipsnyje nurodyto sąnaudų paskirstymo mechanizmo.

Valstybės narės gali leisti šioms įmonėms pasirinkti, ar prisidėti prie sąnaudų paskirstymo mechanizmo, ar laikytis įsipareigojimo teikti universalias paslaugas.

Pagrindimas

Šiame pakeitime galimybė įpareigoti įmones teikti universalias arba kitas paslaugas apribojama ir taikoma tik paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams. Iš konkurentų galima reikalauti tik finansinės įmokos. Konkurentams taip pat suteikiama galimybė pasirinkti, ar mokėti finansinę įmoką, ar patiems teikti universalias paslaugas (žr. 9 straipsnio 2 dalies pranešėjo pakeitimus).

Pakeitimas 16

1 STRAIPSNIO 10 DALIS

9 straipsnio 2 dalies 3 pastraipos 2 įtrauka (Direktyva 97/67/EB)

- taikant tuos pačius kokybės, prieinamumo ir veiklos vykdymo reikalavimus paslaugų teikėjui nustatyti įpareigojimo teikti universalias paslaugas ir kartu reikalauti finansinėmis įmokomis prisidėti prie sąnaudų paskirstymo mechanizmo,

Išbraukta.

Pagrindimas

Šiame pakeitime galimybė įpareigoti įmones teikti universalias arba kitas paslaugas apribojama ir taikoma tik paskirtiems universaliųjų paslaugų teikėjams. Iš konkurentų galima reikalauti tik finansinės įmokos. Konkurentams taip pat suteikiama galimybė pasirinkti, ar mokėti finansinę įmoką, ar patiems teikti universalias paslaugas (žr. 9 straipsnio 2 dalies pranešėjo pakeitimus).

Pakeitimas 17

1 STRAIPSNIO 10 DALIS

9 straipsnio 3a dalis (nauja) (Direktyva 97/67/EB)

3a. Ši direktyva netaikoma valstybių narių atsakomybei reglamentuoti darbo sąlygas pašto sektoriuje.

Visų pirma valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės, gali imtis priemonių ankstesnių rezervuotųjų paslaugų,

susijusių su korespondencijos siuntomis, atžvilgiu, kad būtų išlaikytos darbo sąlygos šiame sektoriuje.

Pagrindimas

Sąžininga konkurencija valstybėje narėje gali vykti tik tuo atveju, jeigu bus užtikrinti būtiniausi visų šio sektoriaus darbuotojų socialinės apsaugos standartai.

Pakeitimas 18

1 STRAIPSNIO 13 DALIS

11a straipsnis (Direktyva 97/67/EB)

Kai reikia apginti vartotojų interesus ir (arba) skatinti veiksmingą konkurenciją, atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas valstybės narės užtikrina galimybę skaidriomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis naudotis toliau išvardytais pašto infrastruktūros elementais ar paslaugomis: pašto kodų sistema, adresų duomenų baze, pašto dėžutėmis, surinkimo ir pristatymo dėžutėmis, informacija apie adresų pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugomis.“

Kai reikia apginti vartotojų interesus ir (arba) skatinti veiksmingą konkurenciją, atsižvelgdamos į nacionalines sąlygas valstybės narės užtikrina galimybę skaidriomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis naudotis toliau išvardytais pašto infrastruktūros elementais ar paslaugomis: pašto kodų sistema, adresų duomenų baze, pašto dėžutėmis, surinkimo ir pristatymo dėžutėmis, **platinimo paslaugomis**, informacija apie adresų pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugomis.“

Pagrindimas

Prieiga prie didelio ir tankaus platinimo tinklo gali būti svarbi sąlyga renkantis pašto paslaugų teikėją, ypač verslo klientams. Siekiant užtikrinti, kad rinka būtų atverta veiksmingai, į 11a straipsnio sąrašą reikėtų įtraukti prieigą prie platinimo sistemos.

Pakeitimas 19

1 STRAIPSNIO 14 DALIS

12 straipsnio 1 įtrauka (Direktyva 97/67/EB)

- kainos privalo būti prieinamos ir tokios, kad visi vartotojai galėtų naudotis teikiamomis paslaugomis. Valstybės narės gali išlaikyti ar įvesti nemokamų pašto paslaugų teikimą akliesiems ir silpnaregiams,

- kainos privalo būti prieinamos ir tokios, kad visi vartotojai galėtų naudotis teikiamomis paslaugomis. **Nacionalinės reguliavimo institucijos aiškiai apibrėžia, kokia korespondencijos siuntos kaina yra prieinama.** Valstybės narės gali išlaikyti ar įvesti nemokamų pašto paslaugų teikimą akliesiems ir silpnaregiams,

Pagrindimas

Siekiant apsaugoti vartotojus, svarbu, kad Pašto direktyvoje išliktų prieinamų kainų reikalavimas. Vis dėlto reikėtų paaiškinti, ką reiškia sąvoka „prieinamos kainos“. Jas ne Europos, bet nacionaliniu lygmeniu gali nustatyti reguliavimo institucijos.

Pakeitimas 20

1 STRAIPSNIO 14 DALIS

12 straipsnio 2 įtrauka (Direktyva 97/67/EB)

- kainos privalo būti grindžiamos teikiamų paslaugų sąnaudomis ir skatinti efektyvumą; ***kai būtina, dėl priešasčių, susijusių su visuomenės interesais, valstybės narės gali nuspręsti, kad pagal vienetinį tarifą teikiamoms paslaugoms ir kitoms paslaugoms ar siuntoms būtų taikomas vienodas tarifas jų teritorijoje ir (arba) kitų valstybių narių teritorijose,***

- kainos privalo būti grindžiamos teikiamų paslaugų sąnaudomis ir skatinti efektyvumą; ***nacionalinės reguliavimo institucijos jų kompetencijoje esančiose teritorijose gali nustatyti vienodą tarifą už paslaugas, teikiamas pagal vienetinį tarifą,***

Pagrindimas

Sąvoka „visuomenės interesai“ nepadeda paaiškinti taisyklės, todėl reikėtų vengti ją vartoti.

Pakeitimas 21

1 STRAIPSNIO 15 DALIS

14 straipsnio 3 dalies b punkto iii a papunktis (naujas) (Direktyva 97/67/EB)

(iii a) bendrosios sąnaudos, kurių reikia ir universaliosioms, ir ne universaliosioms paslaugoms teikti, negali būti priskirtos vien tik universaliosioms paslaugoms; Ir universaliosioms, ir neuniversaliosioms paslaugoms turi būti taikomi vienodi sąnaudų apskaitos principai.

Pagrindimas

Reikia užtikrinti, kad bendrosios sąnaudos būtų paskirstomos tinkamai, kad universaliosioms paslaugoms priskyrimas nepriklausančių paslaugų sąnaudas, pastarųjų sąnaudos nebūtų dirbtinai sumažintos.

Pakeitimas 22

1 STRAIPSNIO 15 DALIS

14 straipsnio 8 dalis (Direktyva 97/67/EB)

8. Jeigu tam tikra valstybė narė nenustatė universaliųjų paslaugų finansavimo mechanizmo, kurį galima nustatyti pagal 7 straipsnį, ir jeigu nacionalinė reguliavimo institucija yra įsitikinusi, kad nė vienas iš šios valstybės narės paskirtų universaliųjų paslaugų teikėjų paslėptu arba kitokiu būdu negauna valstybės pagalbos, o konkurencija rinkoje yra tikrai veiksminga, nacionalinė reguliavimo institucija gali nuspręsti netaikyti šiame straipsnyje keliamų reikalavimų. Nacionalinė reguliavimo institucija iš anksto praneša Komisijai apie visus tokio pobūdžio sprendimus.

8. Jeigu tam tikra valstybė narė nenustatė universaliųjų paslaugų finansavimo mechanizmo, kurį galima nustatyti pagal 7 straipsnį, ir jeigu nacionalinė reguliavimo institucija yra įsitikinusi, kad nė vienas iš šios valstybės narės paskirtų universaliųjų paslaugų teikėjų paslėptu arba kitokiu būdu negauna valstybės pagalbos, o konkurencija rinkoje yra tikrai veiksminga, nacionalinė reguliavimo institucija gali nuspręsti netaikyti šiame straipsnyje keliamų reikalavimų. ***Vis dėlto šis straipsnis taikomas universaliųjų paslaugų teikėjams tol, kol bus paskirti kiti universaliųjų paslaugų teikėjai.*** Nacionalinė reguliavimo institucija iš anksto praneša Komisijai apie visus tokio pobūdžio sprendimus.

Pagrindimas

14 straipsnis labai svarbus paskirstant sąnaudas, taigi ir siekiant, kad vyktų konkurencija. 14 straipsnis turėtų būti taikomas ir tada, kai dar nepaskirtas joks kitas universaliųjų paslaugų teikėjas, kad dėl sąnaudų paskirstymo nebūtų sudaryta kliūčių patekti į rinką.

Pakeitimas 23

1 STRAIPSNIŲ 20 DALIS

22a straipsnio 1b dalis (Direktyva 97/67/EB)

(b) aiškiai apibrėžtiems statistiniams tikslams.

Išbraukta.

Pagrindimas

Pagal a punktą svarbiausius duomenis gali kaupti reguliavimo institucijos. Taigi siekiant paprastumo ir mažiau biurokratijos, b punkto reikėtų atsisakyti.

Pakeitimas 24

1 STRAIPSNIŲ 21 DALIS

23 straipsnis (Direktyva 97/67/EB)

Kas ***trejus*** metus, o pirmą kartą ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 31 d. Europos

Kas ***ketverius*** metus, o pirmą kartą ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 31 d.

Parlamentui ir Tarybai Komisija pateikia šios direktyvos taikymo ataskaitą, įskaitant atitinkamą informaciją apie pašto sektoriaus veiklos rezultatus, ypač susijusius su ekonominiais, socialiniais, užimtumo modeliais ir technologiniais aspektais, taip pat apie teikiamų paslaugų kokybę. Prireikus, kartu su ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai yra pateikiami pasiūlymai.

Europos Parlamentui ir Tarybai Komisija pateikia šios direktyvos taikymo ataskaitą, įskaitant atitinkamą informaciją apie pašto sektoriaus veiklos rezultatus, ypač susijusius su ekonominiais, socialiniais, užimtumo modeliais ir technologiniais aspektais, taip pat apie teikiamų paslaugų kokybę. Prireikus, kartu su ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai yra pateikiami pasiūlymai.

Ne vėliau kaip iki 2008 m. gruodžio 31 d. Komisija parengia konkurencijos taisyklių ir valstybės paramos taisyklių taikymo pašto sektoriuje vadovą.

Pagrindimas

Baigus kurti pašto paslaugų vidaus rinką ir siekiant sumažinti biurokratiją, užtektų reikalauti pateikti ataskaitą kas ketverius metus.

Komisijos komunikatas dėl konkurencijos taisyklių taikymo pašto sektoriuje ir tam tikrų su pašto sektoriumi susijusių valstybinių priemonių vertinimo (98/C 39/02) pasenęs. Investuotojams reikia teisinio tikrumo, todėl reikia naujų Komisijos gairių.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Pagrindinė informacija

2006 m. pabaigoje Komisija pateikė:

- 1) pasiūlymą dėl direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 97/67/EB dėl visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (COM(2006) 594),
- 2) perspektyvų studijos, kurioje bus įvertintas pašto paslaugų vidaus rinkos visiško suformavimo 2009 m. poveikis kiekvienai valstybei narei (COM(2006) 596), išvadas,
- 3) du dokumentus, kuriuose pateikiami poveikio vertinimo rezultatai (SEC (2006) 1291 ir 1292),
- 4) pranešimą apie Pašto direktyvos taikymą (COM(2006) 595).

Komisija, pateikdama 1 ir 2 dokumentus, vykdė Pašto direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje nurodytą įsipareigojimą.

2. Komisijos paruošiamieji darbai ir studijos

Komisijos pasiūlymas pagrįstas daugybe studijų: nuo 1997 m. buvo užsakyta parengti 14 studijų, kurios buvo papildytos dar šešiomis didesnėmis studijomis, parengtomis 2004–2006 m. Taip pat surengti šeši viešieji seminarai ir atlikta Eurobarometro apklausa, ar vartotojai patenkinti paslaugomis. Komisija taip pat atliko viešąją konsultaciją, kurios metu buvo gauta 2295 užpildytos anketos ir 103 kiti rašytiniai dokumentai.

2.1. Perspektyvų studija

Perspektyvų studija iš esmės remiasi 2006 m. audito ir konsultavimo įmonės *PriceWaterhouseCoopers (PWC)* parengtos sektorinės studijos apie visiško rinkos atvėrimo poveikį universaliosioms paslaugoms rezultatais. Su visa studija galima susipažinti internete: http://ec.europa.eu/internal_market/post/studies_de.htm.

Studijoje pateiktais duomenimis, visiškai atvėrus rinką, neįvyks jokių su prieiga prie pašto paslaugų susijusių pokyčių. Nurodoma, kad tik atokiuose regionuose galėtų prireikti papildomų priemonių, jeigu rinkos veikėjų pasiūla būtų per maža.

Manoma, kad paslaugų kokybė ir toliau atitiks standartus. tačiau pastebima, kad mažiau patraukliuose rinkos segmentuose galėtų prireikti reguliuojamųjų priemonių.

Apskritai numatoma, kad siūlant paslaugas bus labiau atsižvelgiama į poreikį ir vartotojų pasirengimą mokėti už jas. Prieinamų kainų klausimu Komisija mano, kad būtų galima nustatyti viršutinę kainos ribą.

Dėl universaliųjų paslaugų finansavimo. Komisija tikisi, kad atvėrus rinką, jos jėgos lems, kad būtų veiksmingiau teikiamos universaliosios paslaugos ir apribotos sąnaudos, tačiau drauge pabrėžia, kad universaliųjų paslaugų ateities neturėtų lemti vien tik rinkos jėgos. Pastebima, kad galbūt reikės laikinojo finansavimo ir reguliuojamųjų priemonių.

Užimtumas. Tikimasi, kad atveriant rinką pašto rinka plėsis ir drauge bus užtikrinta, kad universaliųjų paslaugų teikėjų darbo vietos išliks ir rasis naujų darbo vietų naujų operatorių įmonėse.

PriceWaterhouseCoopers studijoje daroma išvada, kad 2009 m. atvėrus rinką nė vienoje valstybėje narėje nekiltų grėsmė, kad nebus teikiamos universaliosios paslaugos. Tokia išvada daroma ir kitose studijose. Numatoma, kad kai kuriais atvejais reikės lydimųjų priemonių, tačiau nemanoma, kad reikėtų ir būtų tikslinga nukelti datą.

Studijoje būsantama, kad jeigu rinka būtų atverta vėliau, rinkoje tai būtų suprasta neteisingai. Gali nutikti, kad dėl reguliavimo netikrumo nebus investuojama, o investicijų reikia norint spręsti naujus rinkos uždavinius.

Papildomų ir lydimųjų priemonių universaliosioms paslaugoms užtikrinti geriausiai gali būti imtasi valstybių narių lygmeniu, teigiama studijoje.

2.2. Poveikio vertinimas

Vertinant poveikį (SEC(2000) 1291 ir 1292), buvo pateiktos keturi pagrindiniai variantai:

- A variantas – nepateikti teisėkūros pasiūlymo. Svarbu aiškiai suprasti, kad Pašto direktyvos 27 straipsnyje nustatyta sąlyga dėl galiojimo laiko: atsižvelgiant į šią sąlygą, Pašto direktyva 2008 12 31 netenka galios, t. y.: jeigu iki to laiko neįsigalios joks naujas pasiūlymas, pašto sektoriuje bus taikomos EB sutarties nuostatos (visų pirma 86 straipsnyje nurodytos konkurencijos taisyklės, įskaitant Komisijos sprendimus ir (arba) direktyvas pagal 86 straipsnio 3 dalį).
- B variantas – visiškai nauja, daug apimanti Pašto direktyva.
- C variantas – pratęsti dabartinės Pašto direktyvos galiojimo laiką ilgiau kaip iki 2009 m., t. y. būtų panaikinta tik 27 straipsnyje nurodyta sąlyga dėl galiojimo laiko.
- D variantas – pritaikyti esamą Pašto direktyvą. Būtų laikomasi sukurto pagrindo ir pagal jį direktyva būtų plėtojama toliau. Tokia ir yra strategija, kurios buvo laikomasi pateikiant šią direktyvą.

A ir B variantai studijoje atmetami, o C ir D nagrinėjami toliau. Vėliau Komisija parengė dešimt specialių (išsamių) politinių variantų, gautų bandant kaitalioti įvairius rodiklius, pvz., universaliųjų paslaugų apimtį, universaliųjų paslaugų standartus, prieigą prie svarbiausių infrastruktūros elementų, finansavimo mechanizmus, vienetinius tarifus ir kt. Neįmanoma aptarti studijos plačiau, pranešėjas rekomenduoja ją perskaityti; suprantama, kad poveikio vertinimo rezultatai atsispindi pasiūlymo dėl direktyvos sudėtinėse dalyse.

3. Komisijos pasiūlymo detalės

Komisijos pasiūlymu siekiama:

- baigti kurti pašto paslaugų vidaus rinką, t. y. atsisakyti specialių teisių pašto sektoriuje ir drauge
- užtikrinti aukštą universaliųjų paslaugų kokybę už prieinamą kainą;
- taip pat turėtų būti suderinti pašto paslaugų reguliavimo principai.

Pavieniai klausimai.

Tvarkaraštis. Komisija patvirtino dabartinėje Pašto direktyvoje nustatytą visiško rinkos atvėrimo datą – 2009 01 01 – nuo šios datos pavienės įmonės turėtų netekti išimtinių arba specialių teisių

Lydimosios priemonės

- Daugiau neturėtų būti privaloma *ex ante* paskirti universaliųjų paslaugų teikėjo (-ų) (kaip nustatyta Pašto direktyvos 4 straipsnyje). Valstybės narės turėtų pačios nustatyti mechanizmą, pagal kurį būtų užtikrinama, kad viena arba kelios įmonės teiktų universaliasias paslaugas. Paskyrimo teikti universaliasias paslaugas sąlygos turėtų būti pagrįstos objektyvumo, nediskriminavimo ir mažiausio rinkos iškraipymo principais.
- Universaliųjų paslaugų tarifų nustatymas atsižvelgiant į sąnaudas. Tik aiškiai apibrėžtais išimtiniais atvejais turėtų būti galima nukrypti nuo principo, kad kainos už pašto paslaugas nustatomos atsižvelgiant į sąnaudas. Komisija siūlo, kad valstybės narės ribotų vienodo tarifo taikymą siuntoms, kurioms taikomi vienetiniai tarifai, t. y., siuntoms, kurias daugiausia siunčia vartotojai bei mažosios įmonės (12 straipsnio antra įtrauka).
- Universaliųjų paslaugų finansavimas
Naujame 7 straipsnyje išvardijamos valstybių narių galimybės, kaip galima finansuoti universaliųjų paslaugų teikimą po to, kai bus panaikintos išimtinės teisės. Šiame sąraše yra:
  - kompensavimas iš valstybės išteklių,
  - viešųjų pirkimų konkursai ir
  - galimas kompensacijų fondo steigimas.

Kiti pasiūlymo aspektai.

- Valstybės narės gali ir toliau nustatyti išduoti leidimus ir individualias licencijas (9 str.), tačiau pasiūlyme aiškiau apibūdinama, kokias sąlygas nustatyti galima, o kokias – draudžiama.
- Galimybė naudotis svarbiausia pašto infrastruktūra ir paslaugomis (11a straipsnis). Siūloma įtraukti naują 11a straipsnį, kuriame valstybėms narėms tam tikromis sąlygomis suteikiama teisė užtikrinti galimybę skaidriomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis naudotis tam tikrais pašto infrastruktūros elementais.

- Vartotojų apsaugos stiprinimas (19 str.). Šiame straipsnyje siūloma išplėsti minimalių skundų nagrinėjimo tvarkos principų taikymą ir imti taikyti šiuos principus ne vien universaliųjų paslaugų teikėjams.
- Nacionalinės reguliavimo institucijos. Nacionalinės reguliavimo institucijos atliks pagrindinį vaidmenį visų pirma pereinamuoju į konkurencingą rinką laikotarpiu. 22 straipsnyje reikalaujama atskirti reguliavimo funkciją nuo galimos veiklos, susijusios su operatoriaus nuosavybe, ir taip pat reikalaujama daugiau skaidrumo skirstant reguliavimo užduotis.

4. Pranešėjo vertinimas ir rekomendacijos

Greta rezervuotųjų paslaugų srities atvėrimo tikslinės datos (2009 m.) patvirtinimo, svarbiausios temos yra šios:

- universaliųjų paslaugų apimtis - tolesnė plėtra siekiant, kad būtų sukurta vartotojų apsaugos priemonė;
- finansavimo mechanizmai – ar panaikinus rezervuotųjų paslaugų sritį reikės kitų universaliųjų paslaugų finansavimo mechanizmų?
- Prieiga prie tam tikrų pašto infrastruktūros elementų – ar reikia su tuo susijusių specialių taisyklių?

Pranešėjas dalyvavo daugelyje išsamių pokalbių su pašto sektoriaus atstovais ir susidarė vaizdą apie tai, ką jie galvoja. Turėdamas mintyje tai, kad parengta daug studijų, pranešėjas mano, kad Parlamentui visiškai užtenka medžiagos, į kurią atsižvelgdamas jis galėtų priimti sprendimus, ir kad daugiau klausimų ir kt. nereikia.

Pranešėjas mano, kad Komisija, pateikdama šį pasiūlymą, iš esmės elgėsi teisingai ir apskritai pritaria jam.

Pašto operatorių neturėtų nustebinti data – 2009 m., nes tokia nurodoma ir dabartinėje Pašto direktyvoje, taigi data grindžiama sąmoningu Europos įstatymų leidejo sprendimu. Buvo suteikta užtektinai laiko, ir pranešėjas mano, kad jau laikas aiškiai ir nedviprasmiškai atverti rinką. Jeigu būtų toliau delsiama, kiltų neaiškumų, suinteresuotosioms šalims kiltų abejonių ir nukentėtų tos šalys ir įmonės, kurios pirmiausia ėmėsi veiklos. Pranešėjas primena, kad Parlamentas viename 2006 m. vasario mėn. pranešime savo iniciatyva (P6_TA(2006)0040) teigiamai atsiliepė apie ligšiolinę rinkos raidą ir nustatytą derinimo sistemą.

Vis dėlto pranešėjas pateikia nemažai kai kurių punktų, kuriuos reikia papildyti arba paaikškinti, pakeitimų. Svarbiausi pakeitimai pateikiami dėl šių klausimų:

a) Reikia rasti apgalvotą sprendimą dėl universaliųjų paslaugų apimties. Nedideliems privatiems klientams ir toliau reikia apsaugos arba garantijų pagal 3 straipsnį, kad galėtų siųsti ir gauti nedaug laiškų normaliomis sąlygomis, o didesniems verslo klientams taikomos visai kitokios sąlygos: didelės siuntos vykstant konkurencijai siunčiamos atsižvelgiant į paklausą; Paslaugų teikėjai reaguoja lanksčiai ir ir parengia naujų pasiūlymų. Pranešėjas siūlo, kad būtų

atsižvelgta į šią nevienalytę padėtį ir kad universaliosios paslaugos taptų vartotojų apsaugos instrumentu – t. y., kad būtų apsiribota tik pavienių siuntų gabenimo paslaugomis. Dideliems verslo klientams arba didelių siuntų siuntėjams nereikia jokios atitinkamos apsaugos, todėl būtų galima be reikalo nesikišti reguliuojant šių paslaugų pasiūlą (žr. 14 konstatuojamosios dalies ir 3 straipsnio 1 dalies pakeitimus).

b) Pranešėjas suvokia prieinamų pašto paslaugų kainų svarbą vartotojui. Taigi šis klausimas turi išlikti ir persvarstytoje direktyvoje. Dviejuose 12 straipsnio pakeitimuose paaiškinamos sąvokos ir pabrėžiamos su klausimu susijusios nacionalinių reguliavimo institucijų galimybės.

c) Kita svarbi tema susijusi su pašto sektoriaus darbuotojų statusu ir teisėmis. Pranešėjas ragina įtraukti naują 9 straipsnio 3a dalį, kurioje būtų paaiškinta, kokių galimybių reguliuoti darbo sąlygas turi valstybės narės.

d) Klausimas dėl sąnaudų apskaitos sistemų (nauja 14 straipsnio redakcija) labai svarbus, nes netiksliai priskyrus sąnaudas, rinką būtų galima lengvai iškraipyti. Pranešėjas pateikia pakeitimą, kuriame patikslinama, kaip paskirstyti bendrąsias sąnaudas (sąnaudas, kurios negali būti tiesiogiai priskirtos konkrečiai paslaugai ar produktui). Kitu pakeitimu siekiama, kad 14 straipsnis būtų taikomas ir tada, kai dar nepaskirtas joks kitas universaliųjų paslaugų teikėjas, nes neteisingai priskyrus net ir vieno teikėjo sąnaudas, tai galėtų tapti kliūtimi patekti į rinką.

e) Su sąnaudų apskaita susijęs ir kryžminio subsidijavimo klausimas. Pranešėjas šia tema pateikia du konstatuojamųjų dalių pakeitimus. Pirma, turėtų būti aišku, kad kryžminio subsidijavimo kontrolė priklauso Komisijos kompetencijai, todėl 25 konstatuojamoji dalis turėtų būti išbraukta. 26 konstatuojamosios dalies pakeitimu siekiama, kad bendrosios sąnaudos būtų paskirstomos aiškiai ir pagal jų kilmę, kad nereikėtų kryžminio subsidijavimo.

f) Aiškios konkurencijos teisės ir valstybės paramos teikimo taisyklės – dar viena svarbi sąlyga, kad pašto rinka veiktų. Šiuo tikslu pranešėjas pateikia du pakeitimus (26a konstatuojamosios dalies ir 23 straipsnio), kuriuose Komisija raginama nurodyti, kaip interpretuoti šias taisykles.

g) Pakeitimais, susijusiais su statistikos duomenų kaupimu (22a straipsnio 1b dalis) ir su ilgesniu Komisijos ataskaitų pateikimo terminu (23 straipsnis), siekiama pašalinti administracines ir biurokratinės kliūtis.

h) Kiti pakeitimai susiję su prieiga prie platinimo tinklo (11a straipsnis) ir operatorių sąveika (22 konstatuojamoji dalis).

Finansavimo klausimu pranešėjas mano, kad Komisijos sąrašė (7 straipsnis) nurodoma, kaip valstybės narės galėtų rasti tinkamą sprendimą. Konsultacijų metu pranešėjui buvo paminėti ir kiti papildomi sprendimo būdai, tačiau įtikinamų alternatyvių planų nebuvo pateikta. Taigi pranešėjas nepateikia pasiūlymų dėl pakeitimų šiuo klausimu.

Baigdamas pranešėjas dar kartą atkreipia dėmesį į minėtąją sąlygą dėl galiojimo laiko, kuri įsigalios 2008 m. gruodžio 31 d. Ši data – tai įspėjimas Parlamentui ir Tarybai veikti

ryžtingai, jeigu nenorima rizikuoti, kad 2009 m. pradžioje direktyva nustotų galiojusi, taigi būtų laikomasi pirminės teisės ir mes netektume savo galios dalyvauti leidžiant įstatymus.